

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**
(NR 135)
z dnia 22 czerwca 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 135)

22 czerwca 2022 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Roberta Telusa (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. (druk nr 2306) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 2347) w zakresie:

1) części budżetowej 32 – Rolnictwo:

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- c) dotacje podmiotowe i celowe;

2) części budżetowej 33 – Rozwój wsi:

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- c) dotacje podmiotowe i celowe;

3) części budżetowej 35 – Rynki rolne:

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

4) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 7, 8, 12 i 50;

5) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo:

- a) dochody i wydatki,
- b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
- c) dotacje podmiotowe;

6) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;

7) dotacji przedmiotowych i podmiotowych;

8) programów wieloletnich w układzie zadaniowym;

9) agencji wykonawczych:

- a) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- b) Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz z Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa,

c) Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych;

10) państwowych osób prawnych:

- a) Polskiego Klubu Wyścigów Konnych,**
- b) Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie,**
- c) Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- d) Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- e) Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- f) Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- g) Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- h) Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- i) Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- j) Opolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- k) Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- l) Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- m) Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- n) Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- o) Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- p) Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- q) Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego,**
- r) Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Lech Kołakowski** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Barbara Styczeń** zastępca dyrektora Departamentu Instytucji Płatniczej Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Marek Adamiak** p.o. dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Halina Szymańska** prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wraz ze współpracownikami, **Małgorzata Gośniowska-Kola** zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz ze współpracownikami, **Sławomir Piotrowski** dyrektor Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Dariusz Myrcha**, **Damian Stanisławski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Witam panów posłów, witam panie posłanki, witam sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pana ministra Lecha Kołakowskiego wraz ze współpracownikami. Bardzo nam miło. Witam bardzo serdecznie panią prezes ARIMR-u Halinę Szymańską wraz ze współpracownikami. Witam panią Małgorzatę Gośniowską-Kolę, zastępcę dyrektora generalnego KOWR-u wraz ze współpracownikami, serdecznie witam. Witam przedstawicieli Ministerstwa Finansów oraz Doradztwa Rolniczego. Wiem, że jest pan... jeszcze nie dotarł pan z SODR-u, ale jest już na pewno w drodze. Witam przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli oraz wszystkich przybyłych gości.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu dostarczony. Obejmuje on rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. (druk nr 2306) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 2347) w zakresie: 1) części budżetowej 32 – Rolnictwo: a) dochody i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, c) dotacje podmiotowe i celowe;

- 2) części budżetowej 33 – Rozwój wsi: a) dochody i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, c) dotacje podmiotowe i celowe;
- 3) części budżetowej 35 – Rynki rolne: a) dochody i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
- 4) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 7, 8, 12 i 50;
- 5) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo: a) dochody i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, c) dotacje podmiotowe;
- 6) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów;
- 7) dotacji przedmiotowych i podmiotowych;
- 8) programów wieloletnich w układzie zadaniowym;
- 9) agencji wykonawczych: a) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, b) Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz z Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa, c) Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych;
- 10) państwowych osób prawnych: a) Polskiego Klubu Wyścigów Konnych, b) Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, c) Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, d) Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, e) Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, f) Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, g) Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, h) Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, i) Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, j) Opolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, k) Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, l) Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, m) Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, n) Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, o) Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, p) Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, q) Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, r) Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

Czy są uwagi do porządku obrad? Nie słyszę uwag. Uważam porządek dzienny za przyjęty. Przystępujemy do realizacji porządku obrad. Proszę pana ministra Lecha Kołakowskiego o zabranie głosu. Panie ministrze, oddaję panu głos.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Lech Kołakowski:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szczegółowe dane dotyczące wykonania budżetu na rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne oraz rybołówstwo w 2021 r. przedstawiliśmy Wysokiej Komisji w przekazywanych w materiałach, dlatego też chciałbym się skupić jedynie na najważniejszych zagadnieniach.

Ogółem dochody Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2021 r. były zrealizowane w kwocie 692 219 tys. zł, to jest 923,5% planu. W poszczególnych częściach budżetowych dochody zostały wykonane następujących wielkościach: w części 32 – Rolnictwo w kwocie 55 503 tys. zł, w części 33 – Rozwój wsi w kwocie 630 484 tys. zł, części 35 – Rynki rolne w kwocie 668 tys. zł, w części 62 – Rybołówstwo w kwocie 5565 tys. zł.

Główne źródła dochodów w części 32 – Rolnictwo stanowiły: opłaty za czynności kontrolne wykonywane przez graniczne inspektoraty weterynarii, opłaty pobierane przez Krajową Stację Chemiczno-Rolniczą, związane z agrochemiczną obsługą rolnictwa, wynikające z ustawy o nawozach i nawożeniu, wpłaty z tytułu badania odmian i prowadzenia rejestru odmian, pobierane przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych, wpływy z tytułu usług wykonywanych przez Laboratorium Oceny Mleka, Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt, Laboratorium Referencyjnym w Parzniewie, wpływy z usług świadczonych dla podatników w zakresie badań laboratoryjnych roślin, produktów roślinnych i przedmiotów w kierunku obecności organizmów szkodliwych dla roślin, obecności modyfikacji genetycznych.

Wpływy z opłat za rejestrację środków ochrony roślin. W części 33 – Rozwój wsi główne źródła dochodów stanowiły: wpływy z tytułów nadwyżki środków finansowych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, wpływy z tytułu rozliczenia nadwyżki za rok 2020 przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwroty dotacji wraz z odsetkami przez ARIMR.

W części 35 – Rynki rolne główne źródła dochodów stanowiły: opłaty pobierane przez Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych za egzaminy kwalifikacyjne na rzeczoznawcę i na inspektora rolnictwa ekologicznego, czynności związane z poświadczeniem certyfikatów na mleko, prowadzone badania laboratoryjne i oceny jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

W 2021 r. ze środków budżetu krajowego w częściach budżetowych, będących w dyspozycji ministra rolnictwa i rozwoju wsi, wydatkowanych zostało 7 178 590 tys. zł. Ponadto, wydatki w kwocie 509 346 tys. zł zostały uwzględnione w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2021 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego. Wykonanie wydatków łącznie z wydatkami niewygasającymi wyniosło łącznie 98,7% planu po zmianach.

W części 32 – Rolnictwo zrealizowane wydatki w kwocie 1 516 427 tys. zł. W części 33 – Rozwój wsi wydatki stanowiły 5 500 508 tys. zł. Wydatki w części 35 – Rynki rolne zostały zrealizowane w kwocie 43 983 tys. zł oraz w części 62 – Rybołówstwo w kwocie 117 672 tys. zł.

Powyższe wydatki zostały uzupełnione środkami z budżetów wojewodów w kwocie 3 811 203 tys. zł i środkami z budżetu unijnego wydatkowanymi w 2021 r. w łącznej kwocie 21 404 777 tys. zł na finansowanie płatności bezpośrednich oraz programów i mechanizmów unijnych. Wydatki z budżetu środków europejskich oraz wydatki z budżetu krajowego, zrealizowanych w częściach użytkowych, będących w dyspozycji ministra rolnictwa i rozwoju wsi i wojewodów w zakresie rolnictwa, rynków rolnych, rozwoju, wsi, rybołówstwa w łącznej kwocie 32 462 294 tys. zł umożliwiły realizację zadań planowanych na 2021 r.

W części 32 – Rolnictwo w planie po zmianach na 2021 rok. W części 32 – Rolnictwo wydatki określone na kwotę 1 902 901 tys. zł zostały zrealizowane w kwocie 1 516 427 tys. zł. W części budżetowej finansowane są jednostki budżetowe, w tym 59 szkół rolniczych, Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych oraz zadania finansowane w formie dotacji przedmiotowych, postęp biologiczny w produkcji roślinnej i postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej, rolnictwo ekologiczne i ochrona roślin lub w formie dotacji celowych, między innymi, na dopłaty do upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, program wieloletni, system zbierania, wykorzystywania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych.

Przeciętne zatrudnienie w części 32 – Rolnictwo od 2021 r. wyniosło 4870 osób bez COBORU i Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi. Łączne wydatki na wynagrodzenia wyniosły 372 474 tys. zł bez COBORU i instytutu. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na etat, bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego, wyniosło 5968 zł.

Na współfinansowanie projektów ze środków Unii Europejskiej w części 32 – Rolnictwo wydatkowano 54 781 tys. zł, głównie na pomoc techniczną PROW 2014–2020 w kwocie 40 171 tys. zł i 13 612 tys. zł na programy realizowane przez szkoły rolnicze, nadzorowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Z budżetu środków europejskich na realizację projektów przez szkoły rolnicze wydatkowano 26 111 tys. zł.

W części 33 – Rozwój wsi w planie po zmianach na 2021 rok. W części 33 – Rozwój wsi wydatki określono na kwotę 5 714 656 tys. zł, które zostały zrealizowane w kwocie 5 500 508 tys. zł. Wydatki w tej części budżetowej przeznaczone były głównie dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Ośrodku Doradztwa Rolniczego oraz Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zrealizowała wydatki między innymi na pomoc finansową na wyrównanie kwoty obniżonego dochodu, uzyskanego przez producenta świń ze sprzedaży świń, utrzymanych na obszarze objętym restrykcjami w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń od IV kwartału 2020 – 233 119 tys. zł. Finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku: bydło, owce, kozy, świnie lub konie – 164 579 tys. zł. Pomoc finansowa dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych powstały szkody w uprawach rolnych, spowodowane wystąpieniem od 2020 r. suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przyjmowania przymrozków wiosennych, powodzi,

huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny – 128 309 tys. zł. Pomoc techniczna dla producentów świń, którym zagraża utrata płynności finansowej, w związku z ograniczeniami na rynku rolnym, spowodowanymi epidemią COVID-19 – 127 787 tys. zł.

Przeciętne zatrudnienie w części 33 – Rozwój wsi w 2021 r. wyniosło 97 osoby, bez Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, jednostek doradztwa rolniczego. Łącznie wydatki na wynagrodzenia, bez wyżej wymienionych jednostek wyniosły 12 022 tys. zł. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na etat wyniosło 9627 zł.

Wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE wykorzystano w 2021 r. w kwocie 3 182 475 tys. zł. W ramach współfinansowania krajowego Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wykorzystwała środki na: współfinansowanie PROW 2014–2020” w kwocie 2 936 794 tys. zł, pierwszy filar wspólnej polityki rolnej, realizację systemów wsparcia bezpośredniego, dopłaty do produkcji przetwórstwa i spożycia produktów rolnych i przetworzonych, wspólną organizację rynku owoców i warzyw oraz pozostałe działania w ramach wspierania realizacji WPR Unii Europejskiej w kwocie 163 855 tys. zł, pomoc techniczną PROW 2014–2020 – 48 998 tys. zł.

Z budżetu środków europejskich wykorzystano w części 33 – Rozwój wsi wydatki w kwocie 20 827 859 tys. zł. To jest 100% planu po zmianach. Z tego, na finansowanie wspólnej polityki rolnej, pierwszy filar w kwocie 14 941 554 tys. zł oraz finansowanie PROW 2014–2020 w kwocie 5 886 305 tys. zł. W związku z pandemią COVID-19 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wydatkowała środki w kwocie 26 980 tys. zł, pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, w celu udzielenia Kołom gospodyń wiejskich pomocy na realizację inicjatyw dostępności do szczepień przeciwko COVID-19.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Panie ministrze...

Sekretarz stanu w MRiRW Lech Kołakowski:

Moment...

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Tak, proszę...

Sekretarz stanu w MRiRW Lech Kołakowski:

Odnosząc się do uwag Najwyższej Izby Kontroli w zakresie realizacji wydatków przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, z przekroczeniem planu finansowego, uprzejmie informuję, że dotyczyły one: wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, które z uwagi na sankcyjny charakter tych opłat nie powinny być z góry planowane; zwrotów niewykorzystanych dotacji w roku ubiegłym, gdyż przy planowaniu dotacji z budżetu państwa ARiMR zakłada pełne ich wykorzystanie w roku budżetowym, na który zostały przyznane. Kwoty nie zostały wykorzystane w terminie do 31 grudnia danego roku budżetowego. Zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych agencja zobowiązana była zwrócić. Ponadto, przekroczenie realizacji wydatków określonych w planie finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa dotyczyło obowiązku odprowadzenia podatku VAT do Urzędu Skarbowego.

Jednocześnie informuję, że minister rolnictwa i rozwoju wsi pełni skuteczny i efektywny nadzór nad Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W części 35 – Rynki rolne wydatki określono na kwotę 44 630 tys. zł. Wydatki zostały zrealizowane w kwocie 43 983 tys. zł. Wydatki w tej części budżetowej były głównie przeznaczone dla Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Przeciętne zatrudnienie w części 35 – Rynki rolne w 2021 r. wyniosło 280 osób. Łączne wydatki na wynagrodzenie wyniosły 25 533 tys. zł. Przeciętne wynagrodzenie brutto na etat wyniosło 7102 zł.

I ostatni dział, część 85 – Budżety wojewodów. Dochody budżetowe wojewodów w dziale 10 – Rolnictwo i łowiectwo, 50 – Rybołówstwo i rybactwo w ramach budżetów wojewodów wyniosły 361 791 tys. zł. Główną pozycję dochodów stanowiły dochody za czynności urzędowe z zakresu nadzoru weterynaryjnego oraz oceny polowej laboratoryjnego materiału siewnego.

W ramach części 85 – Budżety wojewodów, wydatki ogółem w dziale 10 – Rolnictwo, łowiectwo w 2021 r. zrealizowane zostały w kwocie 3 775 183 tys. zł, tj. 99,1% planu po zmianach w dziale 50 – Rybołówstwo i rybactwo w kwocie 36 020 tys. zł, tj. 98,3% planu po zmianach.

Wydatki budżetowe wojewodów przeznaczone były na sfinansowanie działalności statutowej państwowych jednostek budżetowych oraz na zadania z zakresu rolnictwa, tj. głównie dopłat do paliwa rolniczego, zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz dotacje dla spółek wodnych.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, przedstawiając najistotniejsze informacje o wykonaniu budżetu na rolnictwo w 2021 r., pragnę podkreślić, iż został on zrealizowany w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze, za tak szczegółowe przedstawienie informacji.

Przed przejściem dalej chcę stwierdzić kworum. Na podstawie listy stwierdzam kworum na Komisji.

Ze względu na to, że wczoraj mieliśmy Komisję w KOWR-ze i to była Komisja, gdzie omawialiśmy działalność naszych jednostek rolnych, to informację od jednostek już otrzymaliśmy.

Ale jeżeli ktoś z przedstawicieli ARiMR-u, KOWR-u i ODR-u oraz Ministerstwa Finansów chciałby jeszcze coś dodać, to bardzo proszę. Nie widzę. Proszę pana Marka Adamiaka, dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Najwyższej Izbie Kontroli o przedstawienie opinii do sprawozdania. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Pełniący obowiązki dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Najwyższej Izby Kontroli Marek Adamiak:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 32 – Rolnictwo, w części 35 – Rynki rolne oraz części 62 – Rybołówstwo. Natomiast opisowo ocenia wykonanie budżetu państwa w części 33 – Rozwój wsi. Oceny te uwzględniają wyniki kontroli przeprowadzonej w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z założeniami przyjętymi w kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. NIK nie kontrolowała dochodów powyższej części budżetowej. Przeprowadzono natomiast analizę porównawczą danych o wykonaniu dochodów w 2021 r. z wynikami 2020 r.

Dochody części 32 – Rolnictwo, jak już wcześniej wspomniano, wyniosły prawie 56 000 tys. zł i zostały wykonane w 130% planu ustalonego w ustawie budżetowej na 2021 rok w wysokości prawie 43 000 tys. zł. Były wyższe od wykonanych w 2020 r. o 9000 tys. zł. Wyższe wykonanie dochodu w stosunku do ustalonego planu wynikało między innymi z wyższych wpływów z tytułu opłat pobranych przez graniczne inspektoraty weterynarii, graniczne kontrole weterynaryjne, z badań laboratoryjnych wykonanych przez Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz z badań realizowanych przez okręgowe stacje chemiczno-rolnicze.

Dochody w części 33 wyniosły 630 000 tys. zł, były ponad dwudziestokrotnie wyższe od planu ustalonego w ustawie budżetowej na 2021 r. i w wysokości 30 000 tys. zł... i wyższe o 134 000 tys. zł, tj. o 27% od wykonania w 2020 r. Spowodowane to było przekazaniem przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nieplanowanej nadwyżki środków finansowych wysokości ponad 217 000 tys. zł. Podwyżka stanowiła rozliczenie środków otrzymanych przez ARiMR z 2020 r. z Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. To jest stosownie do ustawy o budżecie na rok 2020 w łącznej kwocie 653 000 tys. zł. W 2020 r. agencja wydatkowała z tej kwoty 256 000 tys. zł, zaś w 2021 r. – 180 000 tys. zł. Niewykorzystaną kwotę 217 000 tys. zł jako nadwyżkę środków finansowych agencja zwróciła na dochody budżetowe.

Ponadto w 2021 r. KOWR przekazał na dochody w części 33 – Rozwój wsi nieplanowaną nadwyżkę środków finansowych w kwocie 166 000 tys. zł. Jednocześnie nastąpiło przekroczenie o 159 000 tys. zł, tj. o 529% planowanych dochodów z tytułu nad-

wyżki środków finansowych pochodzących z gospodarowania mieniem zasobu własności rynku Skarbu Państwa. Dochody te wyniosły 189 000 tys. zł, podczas gdy plan ustalono do wysokości 30 000 tys. zł.

Tendencja realizowania dochodów z tytułu nadwyżki w kwotach istotnie wyższych od zaplanowanych utrzymuje się już od 2016 r. i związku z tym NIK kierowała uwagi do ministra rolnictwa i rozwoju wsi o zwiększenie nadzoru nad KOWR-em w celu zapewnienia właściwego planowania tych dowodów. Przekroczenie planowanych dochodów z tego tytułu nie nastąpiło jedynie w 2020 r. wobec zwiększenia prognozowanych dochodów w drodze nowelizacji ustawy budżetowej na 2020 rok.

Dochody w części 35 – Rynki rolne wyniosły 668 tys. i zostały wykonane w 161% planowanych w ustawie budżetowej na 2021 r., a także były wyższe o 80% od wykonania w 2020 r. Spowodowane to było otrzymaniem wyższych wpływów z tytułu opłat laboratoryjnych przez Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych między innymi z powodu rozszerzenia zakresu czynności kontrolnych o kontrolę graniczną. Dochody w części 62 – Rybołówstwo wyniosły 5600 tys. zł i wyższe o 235% od planowanych w kwocie 1700 tys. zł i niższe o 5,5% od wykonanych w 2020 r. Przekroczenie planowych dochodów spowodowane było nieplanowanymi wpływami z ARiMR-u z tytułu zwrotu lub odzyskania płatności od beneficjentów „PO RYBY” na lata 2007–2013 i 2014–2020.

Najwyższa Izba Kontroli w zakresie realizacji wydatków budżetu państwa przez dysponenta części i dysponenta trzeciego stopnia w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi w części 35 – Rynki rolne oraz 62 – Rybołówstwo nie stwierdziła nieprawidłowości, które wystąpiły w części 32 – Rolnictwo. W zakresie wydatków budżetu państwa nie miała wpływu na ocenę części 32 – Rolnictwo. Ocena wykonania budżetu państwa z części 33 – Rozwój wsi została obniżona do oceny opisowej z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości. Nie stwierdzono nieprawidłowości z zakresie realizacji wydatków z budżetu państwa środków europejskich w części 32 – Rolnictwo, 33 – Rozwój wsi i 62 – Rybołówstwo.

W zakresie wszystkich części budżetowych, których dysponentem jest minister rolnictwa i rozwoju wsi, ustalono, że prawidłowo dokonywano zmian planu finansowego, blokowano prawidłowo wydatki, prawidłowo realizowano zamówienia publiczne. Dysponent części celowych wykorzystywał środki z rezerwy celowych i rezerwy ogólnej, a także prawidłowo uruchamiał środki z budżetu środków Unii Europejskiej. Zrealizował wydatki z budżetu państwa w części 32 – Rolnictwo. Wyniosły one 1 800 000 tys. zł i zostały wykonane w 97% kwoty planów wydatków po zmianach.

Dane o wykonaniu budżetu państwa w kontrolowanych częściach prezentowane są z uwzględnieniem wydatków niewygasających w 2021 r. Wydatki na wynagrodzenia osobowe w państwowych w jednostkach budżetowych w ramach części 32 – Rolnictwo zrealizowano w kwocie ponad 372 000 tys. zł, tj. 99,5% kwoty planu wydatków po zmianach.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na etat w tej części wyniosło 6400 zł i było wyższe o 4,4% w porównaniu do 2020 r. Dane w zakresie przeciętnego wynagrodzenia w poszczególnych częściach prezentowane są z uwzględnieniem dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

W części 32 – Rolnictwo stwierdzono nieprawidłowości polegające na wydatkowaniu w 2021 r. kwoty 70 tys. zł i odbiorze wykonania pracy niezgodnej z postanowieniami umowy zawartej z wykonawcą i wewnętrznymi przepisami obowiązującymi w ministerstwie. Wydatki budżetu środków europejskich w części 32 wyniosły, wydaje się, 26 100 tys. zł i zostały zrealizowane w 84% planów o zmianach. Niewykonanie wydatków dotyczyło projektów realizowanych przez zespół szkół rolniczych, nadzorowanych przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi w ramach programów operacyjnych na lata 2014–2020 i spowodowane były między innymi odstępianiem od realizacji jednego z projektów z uwagi na nieutworzenie grupy uczestników z powodu COVID-19, oszczędności uzyskane w wyniku rozstrzygniętych postępowań o zamówienia publiczne, a także przedłużających się rozstrzygnięć w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, dlatego też nie zrealizowano w tej części wszystkich zaplanowanych kwot.

Wydatki budżetu państwa w części 33 – Rozwój wsi realizowano na poziomie 5 700 000 tys. zł, tj. ponad 99% planu wydatków po zmianach. Ponad 94% wydatków w tej części stanowiły dotacje celowe i podmiotowe, przekazywane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w tym głównie na współfinansowanie PROW na lata 2014–2020. Wydatki na wynagrodzenia osobowe w państwowych jednostkach osobowych w części 33 – Rozwój wsi zrealizowano w kwocie 12 000 tys. zł i prawie 100% kwoty planu wydatków po zmianach, dotyczyły Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na etat wyniosło 10 300 zł i było wyższe o 1100 zł w porównaniu do 2020 r.

Wydatki budżetu środków europejskich w tej części wyniosły 20 800 000 tys. zł i zostały wykonane w 100%. W całości przeznaczone były dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na płatności dla beneficjentów wspólnej polityki rolnej. Wydatki budżetu środków europejskich w części 33 – Rozwój wsi były niższe o 1 700 000 tys. zł od wydatków poniesionych w 2020 r. Wynikało to między innymi z faktu, że w 2020 r. dokonano praktycznie wszystkich płatności w ramach prowadzonego programu PROW 2014–2020 nowego instrumentu wsparcia, łagodzącego skutki epidemii COVID-19. Zdaniem NIK poziom kontraktacji wydatków środków na PROW oraz poziom spełnienia zasady n+3 nie wykazuje na wystąpienie ryzyka niewykorzystania tych środków.

Ocena wykonania budżetu państwa w części 33 – Rozwój wsi została obniżona do oceny opisowej z uwagi na nieprawidłowości polegające na nieefektywnym nadzorze ministra rolnictwa i rozwoju wsi nad Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa w zakresie realizacji planów finansowych tych agencji oraz planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Nieefektywny nadzór wynikał z niepodejmowania działań w celu zapobieżenia dokonywania wydatków przez agencję z przekroczeniem zakresu upoważnienia ustalonego w tych planach, w których skala była tutaj dosyć istotna. Chodzi tutaj o przekroczenia w poszczególnych miesiącach. Tu Najwyższa Izba Kontroli brała pod uwagę skomplikowany układ dotyczący przepisów, które minister finansów w pewnym momencie praktycznie uniemożliwił zarówno jednej agencji, jak i KOWR-owi prawidłowe wydatkowanie tych środków. W trakcie kontroli informowaliśmy zarówno ministra rolnictwa, jak i ministra finansów i dzisiaj, z tego, co wiem, minister finansów podjął działania, które mają uregulować przepisy w tym zakresie, żeby były one zgodne z ogólną zasadą, jaka jest w ustawie o finansach publicznych, że wydatkowanie środków musi być zgodne z planem, jaki został uchwalony.

Wydatki budżetu państwa w części 35 – Rynki rolne zrealizowano w wysokości 44 000 tys. zł, tj. 99% planu wydatków po zmianach. W ramach tej części nie planowano i nie wydatkowano środków z budżetu środków europejskich. Wydatki na wynagrodzenia osobowe w państwowych jednostkach budżetowych finansowanych w ramach części 35 – Rynki rolne realizowano w kwocie 25 500 tys. zł, tj. 99% kwoty planu wydatków po zmianach. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na etat w tej części wynosi 7600 zł i było wyższe o 6,1, w porównaniu do 2020 r. Wydatki budżetu państwa w części 62... To ten fragment w tej chwili chyba już Komisji nie dotyczy.

W odniesieniu do systemu sprawozdawczości w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi NIK wydała pozytywną opinię na temat sporządzonych rocznych sprawozdań budżetowych za 2021 rok i za IV kwartał 2021 r. i sprawozdań z operacji finansowych za IV kwartał 2021 r.

Kontrola ksiąg rachunkowych w części 33 – Rozwój wsi wykazała, że były one prowadzone prawidłowo. Minister rolnictwa i rozwoju wsi zgłosił zastrzeżenia w tej materii dotyczące tego nadzoru. Kolegium rozstrzygnęło uchwałą i oddaliło zastrzeżenia.

Ponadto skierowano wniosek do ministra finansów o uelastycznienie regulacji dotyczących dokonywania zmian w planach finansowych agencji wykonawczych, co przyczyni się do efektywniejszego zarządzania środkami publicznymi przez tę agencję. Do ministra rolnictwa skierowano wnioski o skuteczne działania nadzorcze nad agencją wykonawczą, ARiMR-em i KOWR-em, koniecznych do zapobieżenia dokonywania wydatków przez nadzór agencji wykonawczej z przekroczeniem zakresu upoważnienia ustawowego w wyżej wymienionych planach finansowych wykonanych przez agencję

i dokonanie płatności na rzecz wykonawców po uprzednim udokumentowaniu odbioru wykonania prac w ramach zawartych umów cywilnoprawnych.

Analiza wykonania budżetu w zakresie Rolnictwa i łowiectwa. Została przedstawiona przez nas informacja o wynikach kontroli przeprowadzanych w każdym województwie i odnośnie do tych zapisów Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła nieprawidłowości w zakresie dochodów w dziale Rolnictwo i łowiectwo. Najwyższa Izba Kontroli oceniła opisowo wykonanie w 2021 r. planu finansowego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz oceniła pozytywnie realizację zadań finansowych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej. Zrealizowano przychody w ramach planu finansowego ARiMR-u na 2021 rok w kwocie 2 200 000 tys. zł, a koszty zostały na tym samym poziomie. Przychody z tytułu dotacji z budżetu stanowiły około 94% przychodów tej agencji.

Nie stwierdzono niecelowego czy niegospodarnego wydatkowania środków. Prawdłowo zrealizowano postępowania o zamówieniach publicznych, prawidłowo gospodarowano wolnymi środkami. Nie stwierdzono nieprawidłowości w badaniu należności przeterminowanych. W wyniku kontroli procesu płatności realizowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 177 000 tys. zł nie stwierdzono nieprawidłowości.

NIK wydała pozytywną opinię na temat sporządzonych przez kontrolowaną Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa sprawozdań budżetowych rocznych i za IV kwartał 2021 r., a także sprawozdań z operacji finansowych za IV kwartał 2021.

Jeżeli chodzi o...

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękujemy.

Pełniący obowiązki dyrektor departamentu NIK Marek Adamiak:

Najwyższa Izba Kontroli oceniła opisowo wykonanie w 2021 r. planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. NIK pozytywnie oceniła realizację przez KOWR w 2021 r. zadań finansowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej. W toku kontroli w centrali KOWR-u ustalono, że prawidłowo gospodarowano wolnymi środkami w ramach planów finansowych KOWR-u i zasobów. Nie stwierdzono nieprawidłowości w badaniu należności przeterminowanych.

Ustalono, że prawidłowo były realizowane postępowania o zamówienia publiczne. W wyniku szczegółowej kontroli realizowanej przez KOWR wydatków na zadania finansowane z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej stwierdzono, że w rezultacie ich wydatkowaniem osiągnięto cel prowadzenia działalności uzyskania planowanych efektów rzeczowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020.

NIK wydała pozytywną opinię na temat sprawozdań budżetowych rocznych i za IV kwartał 2021 oraz sprawozdanie z operacji finansowych za IV kwartał 2021 r. z KOWR-u i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękujemy...

Pełniący obowiązki dyrektor departamentu NIK Marek Adamiak:

Najwyższa Izba Kontroli ocenia opisowo wykonanie planu finansowego KOWR-u na 2021 r. ze względu na stwierdzone nieprawidłowości, które dotyczyły przekroczenia planu wydatków po zmianach w zakresie II kwartału o kwotę 52 300 tys. zł, na koniec III kwartału o kwotę 164 400 tys. zł, co stanowiło naruszenie przepisów art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokości ustalonej w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych. Stwierdzono niecelowy wydatek kwoty 42 600 zł w związku ze zleceniem podmiotom zewnętrznym w ramach pięciu zadań określonych w regulaminie organizacyjnym KOWR-u dla Departamentu Nadzoru nad Spółkami oraz niedochowanie rzetelności przy zawieraniu trzech umów wobec nieokreślenia w nich szczegóło-

wych warunków wykonywania zleceń, co skutkowało wypłatą pełnego wynagrodzenia ze względu na zakres wykonywanej pracy... bez względu na zakres wykonywanej pracy.

Najwyższa Izba Kontroli oceniła opisowo wykonanie planu finansowego zasobów ze względu na stwierdzone nieprawidłowości, które dotyczyły przekroczenia planu wydatków po zmianie w 2021 r. nadwyżki za rok poprzedni (II i III kwartał) w kwocie 158 000 tys. zł, w zakresie wypłat z tytułu podatku VAT na koniec III kwartału kwocie 9400 tys. zł, na koniec IV kwartału w kwocie 4800 tys. zł, co stanowiło naruszenie przepisów art. 44 ust. 1 pkt 3, zgodnie z którymi wydatki publiczne mają być ponoszone na cele i w wysokości ustalonej przez plany finansowe jednostki sektora finansów publicznych.

Przekroczone również bez podstawy prawnej... Przekazano polskiemu klubowi wyścigów konnych kwotę łączną 2500 tys. zł w ramach pomocy bezzwrotnej na sfinansowanie 42. i 43. narodowego czempionatu koni czystej krwi arabskiej.

Wobec wystąpienia nieprawidłowości dotyczących przekroczenia planu wydatków bez dokonywania zmiany planu finansowego PROW Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę, że podstawowe zasady dokonywania wydatków przez jednostki sektora finansów publicznych, w tym agencji wykonawczej, określonych w art. 44 wskazują, że plan finansowy stanowi podstawę gospodarki finansowej jednostki, a zatem wyznacza zakres upoważnienia do wydatkowania środków publicznych.

Ta sama zasada dotyczy wydatkowania w ramach planów finansowych zasobów. W związku z nieprawidłowościami w realizacji planu finansowego KOWR-u i zasobów Najwyższa Izba Kontroli skierowała cztery wnioski pokontrolne do dyrektora generalnego KOWR-u, w którym wskazała na potrzebę poprzedzenia zleceń, usług, podmiotów zewnętrznych rzetelną i udokumentowaną analizą potrzeb i korzyści, jakie się uzyska, dochowania rzetelności przy zawieraniu umów zleceń poprzez szczegółowe określenie warunków realizacji przedmiotu umowy, dokonywanie wydatków w wysokości określonej w planie finansowym KOWR-u i zasobów, udzielanie pomocy bezzwrotnych z zachowaniem obowiązujących w tym zakresie zasad wydatkowania środków. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję. Bardzo proszę, państwo posłowie. Nie widzę. Organizacje? Nie widzę. Zamykam dyskusję.

Szanowni państwo, w tej chwili zadam pytanie. Panie i panowie posłowie, czy ktoś jest przeciwny przyjęciu przedstawionego sprawozdania z wykonania budżetu państwa za 2021 rok? Stwierdzam, że Komisja uchwaliła opinię dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. w zakresie działania Komisji.

Przechodzimy do wybrania posła upoważnionego do przedstawienia opinii na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Proponuję, żeby Komisja upoważniła panią poseł Teresę Pamulę. Czy pani poseł wyraża zgodę?

Posel Teresa Pamula (PiS):

Wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Czy są inne propozycje? Czy jest ktoś przeciw, żeby pani poseł była naszą reprezentantką w Komisji Finansów Publicznych? Stwierdzam, że Komisja wybrała panią poseł Pamulę, żeby nas reprezentowała na Komisji Finansów Publicznych.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia. Protokół z dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu.

Zamykam posiedzenie Komisji. Bardzo dziękuję.